

supervision af andre faggrupper

supervisionstræningskursus
for psykologer

kursusbeskrivelse

 psykolog gruppen

HumanAct
people & business

supervisionstræningskursus for psykologer

Supervision af andre faggrupper er en almindelig del af meget psykologarbejde. Det er en opgave som indebærer opmærksomhed på struktur, rammer og de enkelte faggruppers særlige forudsætninger – og det er en opgave, som typisk rummer en række udfordringer og valg, der er vigtige at have øje for.

Dette kursus vil forberede dig grundigt på disse udfordringer.

Kurset henvender sig til psykologer, der som del af deres arbejde varetager eller skal til at varetage supervision af andre faggrupper. Det kan være supervision, der retter sig mod kollegaer i egen organisation eller mod eksterne medarbejdere.

Det er kursets formål, at introducere nye supervisorer til og at skærpe mere erfarne supervisorers blik for betydningen af gruppesupervisionens muligheder og udfordringer, gennem fokus på roller, rammer, struktur og proces. Ligeledes vil der være fokus på kontraktering på alle niveauer.

Teoretisk vil kurset komme omkring temaer som:

- Teoretiske modeller for struktur og metode i gruppesupervision
- Kontraktetablering, rammesætning og procesledelse
- Fra ekspert-supervision til proces-supervision
- De dynamiske processer i gruppesupervision
- Vanskeligheder og dilemmaer i gruppesupervision

Træningsmæssigt vil kurset tage udgangspunkt i den systemiske model for gruppesupervision og sigter derved mod træning i primært proces-orienteret supervision mens den ekspertbaserede supervision vil træde i baggrunden.

praktiske oplysninger

For opdaterede, konkrete oplysninger om tidspunkter, pris og betalingsfrist, se venligst:

[næste kursus](#)

tidspunkt

Kurset finder sted på to på hinanden følgende hverdage, begge dage kl 9.00-17.00.

sted

Psykologgruppen
Sundhedshuset
Park Allé 15, 4.th.
8000 Aarhus C

tilmelding og information

Tilmelding sker pr mail til:
an@humanact.dk eller
hfp@psykgruppen.dk

Oplys venligst navn, adresse, telefonnummer og mail. Faktura fremsendes.

Seneste bindende tilmelding er cirka 10 hverdage før kursusstart, hvor også kursusafgiften skal være betalt, med mindre andet er aftalt.

Indbetaling kan ske til Jyske Bank konto nr. 7016 - 1021384

supervisionstræningskursets form

Kurset veksler i sin form mellem teoretiske oplæg, træning, opsamlinger og erfaringsudveksling på plenum. Deltagerne kommer under træningen til at fungere som supervisorer for hinanden.

Rollen som supervisor trænes, ligesom mulighederne ved at anvende et reflekterende team undersøges og trænes.

Vi har i kursets udformning lagt vægt på at være to kursusledere, idet vi på denne måde kan overvære træningen og give direkte supervision på supervisionen.

De enkelte deltagere bedes derfor medbringe en relevante case, der kan anvendes som supervisionsmateriale i træningsforløbene. Der kan her udmærket tages udgangspunkt i allerede opnåede erfaringer som supervisor eller overvejelser i forbindelse med tilrettelæggelse af et behandlingsforløb, samarbejdet med eksterne samarbejdspartnere, klienter eller pårørende.

De medbragte cases skal kunne stilles til rådighed som træningsmateriale og deltagerne påtager sig naturligvis tavshedspligt.

Kurset er godkendt under punkt 3.20 i specialistuddannelsens tværgående modul.

Kurset er tilrettelagt således, at deltagerne vil kunne få godkendt supervisionen som "supervision i grupper på fem deltagere, med 2/3 af det fulde timetal", jf. retningslinierne for autorisation fra Psykolognævnet.

kursusledere

Helle Frelle-Petersen

Specialist i psykoterapi og supervisor, aut. cand.psych.
Privatpraktiserende i Psykologgruppen
Tilknyttet Den offentlige Sygesikring
Ekstern lektor ved Psykologisk Institut, Aarhus.

Asger Neumann

Aut. cand.psych.
Privatpraktiserende, Partner i HumanAct
Ekstern lektor ved Psykologisk Institut, Aarhus.

psykolog gruppen

Helle Frelle-Petersen

tlf. 21 45 25 34
hfp@psykgruppen.dk
www.pterapi.dk

Park Allé 15, 4.th
8000 Aarhus C

HumanAct
people & business

Asger Neumann

tlf. 22 98 06 07
an@humanact.dk
www.humanact.dk

Nørreport 26, 2
8000 Aarhus C

kort præsentation af kursuslederne

Arbejdsopgaverne i vore praksis er fordelt mellem det terapeutiske arbejde og mange forskellige typer af supervisions- og kursusopgaver.

Supervisionsopgaverne retter sig mod psykologer og mod en bred vifte af andre faggrupper, der varetager eller leder behandlingsopgaver.

Vi har sammen og hver for sig afviklet supervisoruddannelser for psykologer og psykiatere, afholdt supervisionskurser og trænet utallige supervisorer. Vi har superviseret et utal af små og store supervisionsgrupper og etableret intern kollegial supervision i mange institutioner.

På Psykologisk Institut ved Aarhus Universitet underviser vi bl.a. på interventionsmetodekurserne.

Helle Frelle-Petersen

Helle Frelle-Petersen, cand.psych. fra Aarhus Universitet i 1992. Uddannet Specialist i psykoterapi og godkendt Supervisor ved Dansk Psykologforening. Godkendt supervisor i Dansk Psykiatrisk selskab. Videreuddannet og trænet af nationalt og internationalt anerkendte psykologer og psykiatere i den moderne analytiske tilgang til psykoterapi og supervision.

Superviserer og uddanner psykologer og psykiatere i den moderne analytiske terapitradition. Varetager en lang række supervisionsopgaver og uddanner supervisorer i psykiatriske og psykologiske behandlings-institutioner samt PPR organisationer.

Siden 2001 ekstern lektor ved Aarhus Universitet, Psykologisk Institut. Underviser og vejleder i terapeutiske traditioner og metoder.

Asger Neumann

Asger Neumann, cand. psych. fra Aarhus Universitet i 1991. Autoriseret og specialiseret i såvel klinisk som arbejds- og organisationspsykologiske metoder. Uddannet Executive Business Coach, Ashrige Business School & Center for Ledelse i 2009. Partner HumanAct, Aarhus.

Superviserer og uddanner psykologer, psykiatere og øvrige faggrupper i supervision og coaching ift. såvel behandlingsmæssige som organisationspsykologiske problemstillinger.

Siden 1999 ekstern lektor ved Aarhus Universitet, Psykologisk Institut. Underviser og vejleder blandt andet i terapeutiske traditioner og metoder.

program for kurset

Dag 1:

1. Supervisionens historik, afgrænsning til terapi, undervisning samt øvrige professionelle samtalerum. Supervisionens rammer og holdning.
2. Hvem er "de andre faggrupper"? De andre faggruppers faglighed, vilkår og supervisionsbehov.
3. Supervision indlejret i en kontekst af organisatoriske, ledelsesmæssige rammer med et såvel uddannelsesmæssigt som kvalitetssikrende sigte.
4. Den formelle og den psykologiske kontrakt. Kontrakter på forskellige niveauer; individ, gruppe, organisation. Supervisionens setting og kontekst og betydningen heraf.
5. Supervisionsmodeller og virkningsmekanismer i supervision. Herunder individuel supervision og gruppesupervision. Den sags-, relations- eller procesfokuserede supervision. Supervisors og supervisandens ansvar i supervisionsforløbet. Roller, funktioner og opgaver. Supervisors valg af metode.
6. Supervisionsrelationen; forholdet mellem supervisor og supervisand. Overførings- og parallel mekanismer i supervision.

Dag 2:

1. Supervision som udviklingsproces, hvor faglighed og personlig bevidsthed skærpes. Fokus på specifikke udviklings- og forandringselementer i supervisandens proces. Hvad identificerer supervisandens proces.
2. Når supervisionsklimaet udfordres. Konflikter i organisationen, i gruppen eller personlige problemer hos den enkelte deltager. Håndtering heraf.

Kursets varighed er på 12 timer fordelt over to undervisningsdage kl. 9.00 – 17.00.

Formen veksler mellem teoretiske oplæg, diskussioner i grupper og på plenum, supervisionsdemonstration og supervisionstræning i mindre grupper.

Maksimalt 12 deltagere.

Kurset er godkendt under punkt 3.20 i specialistuddannelsens tværgående modul.

litteraturliste

Primær litteratur:

Hassing Pedersen, Jakob (red.) (2008); Perspektiver på supervision. En erhvervspsykologisk antropologi. Dansk Psykologisk Forlag. s. 159-195

Hassing Pedersen, Jakob (red.) (2016); Supervision i et organisationspsykologisk perspektiv. Dansk Psykologisk Forlag. s. 119-160.

Juutilainen, Anne (red.) 2008; Supervision i sundhedsprofessioner. Hans Reitzels Forlag. s.125-167

Kell Nielsen, Karin (2009); Individuel ledercoaching. Dansk Psykologisk Forlag. s. 97-178.

Schjødt, Torben og Heinskou, Torben (red) 2007; Miljøterapi på dynamisk grundlag. s. 92-106.

Jacobsen, C.H. og Mortensen K.V. (red.) (2007); Supervision af psykoterapi. Teori og praksis. København; Akademisk Forlag. s. 1-117.

Sekundær litteratur:

Belin, Sverker (1999); Galskabens Magt. Hans Reitzels Forlag.

Casement, P. (2002); Learning from our mistakes. Beyond dogma in psychoanalysis and Psychotherapy. Routledge. Supervisor Uddannelse 2017

Langs, R.; Doing supervision and being supervised. Karnac Books, 1994.

Rønnestad, M.H. og Reichelt S. (2011); Veiledning i psykoterapeutisk arbeid. Universitetsforlaget.

Rønnestad, M.H. og Skovholt, T.M. (2013); The developing Practitioner. Growth and stagnation of therapists and counselors. Routledge.

Wengel, Henrik (2005); Supervision i grupper, rejsen til og fra problemet. Dansk Psykologisk Forlag.